

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการสร้างจินตภาพต่อความเจ็บปวดในผู้ป่วยแผลไหม้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ได้แก่ ผู้ป่วยแผลไหม้ที่มารับการรักษาที่หอผู้ป่วยศัลยกรรมแผลไหม้และน้ำร้อนลวก แผนกศัลยกรรมโรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ ระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2541 จำนวน 10 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย เทปการสร้างจินตภาพ มาตรวัดความรู้สึกเจ็บปวด เครื่องมือวัดความดันโลหิตและสัญญาณชีพออกมาเป็นตัวเลข และนาฬิกาที่มีเข็มวินาที สำหรับเทปการสร้างจินตภาพได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน มาตรวัดความเจ็บปวด หาค่าความเชื่อมั่น แบบ test-retest method ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันเท่ากับ 0.91 ส่วนเครื่องมือวัดความดันโลหิตและชีพจร ได้รับการตรวจสอบความเที่ยงตรงโดยบริษัท Johnson & Johnson แล้ว หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องโดยวิธีการหาค่าสอดคล้องระหว่างค่าวัดที่วัดซ้ำกันหลายครั้งโดยผู้วัดเพียงคนเดียว (Intraobserver consistency) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันอยู่ในช่วง .95-.99 และ.95-.99 ตามลำดับ

ผลการวิจัย

1. ค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้สึกเจ็บปวดหลังฟังเทปการสร้างจินตภาพต่ำกว่าก่อนฟังเทปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ค่าเฉลี่ยอัตราการหายใจหลังฟังเทปการสร้างจินตภาพต่ำกว่าก่อนฟังเทป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ค่าเฉลี่ยอัตราชีพจรและความดันโลหิตหลังฟังเทปการสร้างจินตภาพต่ำกว่าก่อนฟังเทป อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับพยาบาล ในการวางแผนให้การพยาบาลผู้ป่วยแผลไหม้ โดยใช้การสร้างจินตภาพร่วมกับวิธีอื่นตามแผนการรักษาของแพทย์ เช่น การให้ยาระงับปวด เป็นต้น
2. เป็นแนวทางหนึ่งสำหรับเพิ่มเนื้อหา เกี่ยวกับการบรรเทาความเจ็บปวดโดยการสร้างจินตภาพ ในการเรียนการสอนนักศึกษาพยาบาล
3. เป็นแนวทางในการทำวิจัยเกี่ยวกับการบรรเทาความเจ็บปวด โดยการสร้างจินตภาพในผู้ป่วยกลุ่มอื่นๆ ต่อไป
4. เป็นแนวทางในการนำเสนอต่อผู้บริหารเพื่อทราบผลของการสร้างจินตภาพในการบรรเทาความเจ็บปวดในผู้ป่วยแผลไหม้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผู้ป่วยแผลไหม้ควรได้รับการฝึกการสร้างจินตภาพในเวลา และสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม คือ ในช่วงที่มีความเจ็บปวดจากแผลไหม้ไม่รุนแรง หรือจะต้องได้รับการบรรเทาความเจ็บปวดให้ไม่รุนแรงก่อนการฝึก เพื่อให้การสร้างจินตภาพมีประสิทธิภาพมากที่สุด
2. พยาบาลควรแนะนำและติดตามผู้ป่วยแผลไหม้ให้ใช้การสร้างจินตภาพอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการประเมินภายหลังการทำทุกครั้ง

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ค่อนข้างน้อย เนื่องจากผู้ป่วยแผลไหม้หลายรายมีคุณสมบัติที่ไม่ตรงตามเกณฑ์การเลือกเข้าร่วมการวิจัย จากการมีบาดแผลบริเวณหูและขาดสมาธิของกลุ่มตัวอย่าง และบางรายมีปัญหาทางเศรษฐกิจที่ไม่อาจเข้าร่วมการวิจัยได้
2. การประเมินผลการทดลองในการศึกษาครั้งนี้ทำเพียงครั้งเดียวทันทีที่การสร้างจินตภาพสิ้นสุดลง อาจมีผลต่อการสรุปผลการวิจัย
3. ในวันที่ทำการทดลอง มีการเพิ่มขึ้นขั้นตอนการประเมินผล ที่อาจเป็นการรบกวนต่อกระบวนการสร้างจินตภาพ อาจมีผลต่อการสรุปผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาถึงผลของการสร้างจินตภาพต่อการลดความเจ็บปวดในผู้ป่วยแผลไหม้ โดยใช้วิธีการสร้างจินตภาพที่หลากหลายเช่น ภาพชายหาด สระน้ำที่เยือกเย็น ลูกบอลพลังงาน เป็นต้น หรือผู้ป่วยมีความคุ้นเคยมากที่สุดและให้ผู้ป่วยเลือกใช้วิธีที่ชอบ เช่น ผู้ป่วยในเขตภาคเหนือจะคุ้นเคยกับบรรยากาศของภูเขา ผู้ป่วยในภาคกลางและภาคใต้จะคุ้นเคยกับบรรยากาศของชายหาด เป็นต้น เพื่อให้ง่ายต่อการสร้างจินตนาการและเพิ่มประสิทธิภาพการสร้างจินตภาพ
2. ควรมีการศึกษาผลของการสร้างจินตภาพต่อการเปลี่ยนแปลงสัญญาณชีพ โดยมีการประเมินสัญญาณชีพหลายๆ ครั้ง (repeat measurement) ใช้ค่าเฉลี่ยของสัญญาณชีพ เพื่อลดปัจจัยอื่นที่เข้ามาเกี่ยวข้อง
3. ควรมีการศึกษาผลของการสร้างจินตภาพซ้ำอีก โดยเพิ่มขนาดของกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น